

Het CLB helpt.

**SAMEN
ZORGEN**

SAMEN ZORGEN VOOR DE BESTE OPLOSSINGEN

Leerlingenbegeleiding staat niet stil. De invoering van het M-decreet, de actuele bijsturing ervan en het ondersteuningsmodel zorgden voor beweging. Leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften willen we zo veel als mogelijk in het gewone onderwijs school laten lopen. Dat vraagt om een goede samenwerking. Met het recente decreet leerlingenbegeleiding zetten we alvast een belangrijke stap om samen leerlingen de beste ontplooiingskansen te bieden.

Als zorgteam staan jullie dicht bij de leerlingen, hun ouders en leerkrachten dan wij als CLB'ers. Jullie opvolging van leerlingen, de snelle signalering en tijdige ondersteuning waarborgen hun optimale ontwikkeling. Als CLB werken we aanvullend op jullie inspanningen. Wanneer een meer geïndividualiseerde vorm van zorg nodig is, bouwen we verder op jullie werk. En tegelijk zijn jullie de onmisbare schakel voor het vervolgtraject van de leerling op school. Een sterk partnership tussen het CLB en de zorgteams is dus noodzakelijk.

NIEUW DECREET, HERNIEUWDE SAMENWERKING

Het nieuwe decreet - goedgekeurd in het Vlaams Parlement op 18 april 2018 - legt de eindverantwoordelijkheid voor leerlingenbegeleiding expliciet bij de school. Daarmee verankert de decreetgever de belangrijke rol van interne leerlingenbegeleiding als integraal deel van het onderwijsgebeuren voor alle fasen van het zorgcontinuüm. Onze rol als CLB krijgt in datzelfde decreet per fase in het zorgcontinuüm een specifieke invulling.

Signaalfunctie in de brede zorg - fase 0

Sommige problemen blijven onder de radar, andere blijven hardnekkig de kop op steken. Soms merken we ook nieuwe trends op. Pikken we zulke signalen op, dan is het onze expliciete rol om dat aan te kaarten.

Consultatieve leerlingenbegeleiding en handelingsgericht adviseren in de verhoogde zorg - fase 1

In jullie zoektocht naar oplossingen in de verhoogde zorg kunnen jullie rekenen op ons advies en onze inhoudelijke expertise.

Uitbreiding van zorg - fase 2 / Individueel aangepast curriculum - fase 3

Blijkt er nood aan meer individuele begeleiding bij een leerling, dan starten we een handelingsgericht diagnostisch traject op. Op basis van de verworven inzichten zetten we samen verdere stappen. Blijkt een gemeenschappelijk curriculum in het gewoon onderwijs niet mogelijk voor een leerling, dan volgt mogelijk een 'individueel aangepast curriculum' (IAC) in het gewoon onderwijs of een overstap naar het buitengewoon onderwijs. Deze individuele leerlingenbegeleiding is doorgaans erg intensief en vraagt goed overleg. Sowieso streven we samen naar de minst ingrijpende begeleiding.

Fase in het zorgcontinuüm	Rol van het CLB
0 Brede zorg	Aanvullend op pedagogische begeleiding
1 Verhoogde zorg	Aanvullend op pedagogische begeleiding Consultatieve leerlingenbegeleiding Handelingsgericht adviseren
2 Uitbreiding van zorg	Vraaggestuurde leerlinggebonden trajecten
3 Individueel aangepast curriculum (IAC)	Opvolging van leerlingen na overstap

VIER SPECIFIEKE BEGELEIDINGSDOMEINEN

Psychisch en sociaal functioneren

We willen het welbevinden van de leerling (mentaal gevoel, sociale interactie) bewaken, beschermen en bevorderen.

Als CLB proberen we jullie in eerste instantie te ondersteunen via consultatieve leerlingenbegeleiding of inhoudelijke expertise. Indien nodig gaan we zelf individueel aan de slag met de leerling, al dan niet in samenwerking met gespecialiseerde partners uit de jeugdhulpverlening.

Onderwijsloopbaanbegeleiding

We helpen de zelfkennis van de leerling verder ontwikkelen zodat hij inzicht verwerft in de structuur van en de mogelijkheden binnen het onderwijs en de arbeidsmarkt en daarbij de juiste keuzes leert te maken.

Dat is enkel mogelijk als de school en het CLB de krachten bundelen. Leerlingen ontdekken zichzelf door de deskundige toewijding van leerkrachten. Wij zorgen op cruciale momenten voor informatie over het volledige onderwijslandschap en bieden een methodiek aan rond keuzebegeleiding. We maken daarover graag concrete werkafspraken met jullie.

We besteden extra aandacht aan leerlingen die blijven vastzitten met hun keuze, beginnende spijbelaars, zittenblijvers en leerlingen die het risico lopen op vroegtijdig schoolverlaten.

Preventieve gezondheidszorg

We willen de gezondheid, groei en ontwikkeling van leerlingen bevorderen en beschermen door het tijdig opvolgen en detecteren van risicofactoren, signalen of symptomen.

Dat doen we door het organiseren van systematische contactmomenten, het aanbieden van vaccinaties en het nemen van profylactische maatregelen om verspreiding van besmettelijke ziektes te voorkomen. Indien jullie hiervan ook maar een vermoeden hebben, gaan we er meteen mee aan de slag en zorgen we indien nodig voor inhoudelijke input.

Leren en studeren

We willen het leren van de leerling optimaliseren door leer- en studeervaardigheden te ondersteunen en te ontwikkelen.

Uiteraard speelt de school hier de belangrijkste rol. Maar het CLB helpt ook bij leren en studeren. Want dat gaat niet voor alle leerlingen even vlot. Loopt het leren van een leerling vast, dan kijken we in onderling overleg waar het probleem zich situeert en via een dialoog met alle betrokkenen proberen we tot een haalbaar en gedragen plan van aanpak te komen.

EEN OPEN, MAAR DOELGERICHTE BLIK

Starten we als CLB een (handelingsgericht diagnostisch) traject met een leerling, dan verbreden en verdiepen we het beeld van de leerling in zijn (specifieke) omgeving. Wat er goed loopt is minstens zo belangrijk als wat er niet goed loopt. De vraag 'Wat is er mis?' vervangen we door 'Wat zien we in deze situatie concreet bij deze leerling?' We peilen altijd naar de beleving, de verwachtingen en de vragen van alle betrokkenen. Beperkingen en problemen brengen we in kaart zonder dat er per definitie een koppeling moet zijn met een bepaalde diagnose. Dat laat toe om op een gestructureerde wijze samen na te denken over mogelijke aanpassingen om de beperkingen in activiteiten en participatieproblemen tot een minimum te herleiden of zelfs volledig weg te werken.

DRAAISCHIJF- FUNCTIE

Als CLB'ers vormen wij de brug tussen onderwijs, welzijn, gezondheid en werk. Dat geeft ons een unieke positie. Jaarlijks werken we voor pakweg 50.000 leerlingen in Vlaanderen samen met een externe partner. Dat kan gaan over partners uit de rechtstreeks toegankelijke jeugdhulp (vb. centrum geestelijk gezondheidszorg) of niet-rechtstreeks toegankelijke jeugdhulp (vb. voorziening voor verblijf van minderjarigen met een handicap), maar evengoed over een oogarts of huisarts of een netwerkpartner die bewegingsactiviteiten aanbiedt voor kinderen en jongeren. Onze rol beperkt zich niet tot toeleiden alleen, we reiken ook handvatten om met de best passende hulpverlening aan de slag te gaan. En we vertalen de noden van de leerling vanuit een onderwijsperspectief naar de welzijnsinstellingen en vice versa. We coördineren de afstemming tussen school, ons eigen aanbod en het externe aanbod.

ONDERWIJSLOOPBAAN- BEGELEIDING IS **MEER** **DAN STUDIEKEUZE**

Informatie

Leerlingen moeten uitvoerig en objectief geïnformeerd worden over het volledige onderwijsaanbod, de aansluiting van onderwijs op de arbeidsmarkt en de welzijns- en gezondheidsvoorzieningen. We maken hiervoor graag afspraken met jullie.

Zelfkennis

Door leerlingen inzicht te geven in hun eigen vaardigheden, ondersteunen we hen bij het maken van zelfstandige keuzes.

Afstemming

Jongeren die om welke reden dan ook bedreigd zijn in hun leerkansen, door bijvoorbeeld een functionele beperking of sociaaleconomische factoren, hebben nood aan afgestemde zorg en intensievere schoolloopbaanbegeleiding.

ეს

Het CLB helpt.

PREVENTIEVE GEZONDHEID

Verplicht systematisch contact

In het nieuwe decreet worden de gekende medische onderzoeken vervangen door vijf contactmomenten in de loop van de schoolloopbaan. Die blijven wettelijk verplicht voor iedere leerling die leerplichtig is (dus ook voor leerlingen die huisonderwijs volgen).

Door verplichte contactmomenten wil de overheid alle leerlingen dezelfde kansen geven. Naast aandacht voor het lichaam (groei, visus, gehoor ...) is er ook ruimte om andere zorgen of vragen ter sprake te brengen zoals taal/spraak, socio-emotioneel welbevinden, situatie thuis ... Samen met de ouder en de leerling gaan we na of er een zorg is en hoe zij daar mee verder kunnen en willen gaan.

Elke leerling krijgt hetzelfde basisaanbod. De verplichte contactmomenten worden georganiseerd in de eerste kleuterklas, het eerste, vierde en zesde leerjaar. In het secundair onderwijs gaat het om het derde jaar secundair. Bij de contactmomenten wordt vanaf de eerste kleuterklas ingezet op maximale betrokkenheid van de ouders. Bijkomend kunnen bepaalde leerlingen individueel gezien worden: op vraag van de leerling zelf of van een ouder. Zorgen vanuit CLB of school worden altijd eerst besproken met de leerling en/of zijn ouders.

Vaccinaties en besmettelijke ziekten

We staan als CLB ook in voor de vaccinaties en het is onze taak om snel te reageren wanneer er zich (gevaarlijke) besmettelijke ziektes voordoen (vb. bof, hersenvliesontsteking) of als er een vermoeden is dat die aanwezig zijn bij een leerling of personeelslid van de school. De CLB-arts volgt daarbij de protocollen die vastgelegd zijn door het Agentschap Zorg en Gezondheid van de Vlaamse Overheid.

De overheid beslist welke inentingën gratis aangeboden worden. Alle informatie over vaccineren en het basisvaccinatie-schema kan u terugvinden via <http://www.laatjevaccineren.be/>. De inentingën kunnen tijdens de contactmomenten aangeboden worden of op school. Elk schooljaar maken de school en het CLB concrete afspraken over de groepen die gevaccineerd gaan worden, hoe school en CLB hiervoor gaan samenwerken en op welke momenten in het schooljaar de inentingën zullen gebeuren.

INFORMATIE DELEN

Natuurlijk is informatie-uitwisseling onontbeerlijk voor een goede samenwerking. We streven altijd naar een zo groot mogelijke openheid, maar als het erop aankomt zullen we het vertrouwen van onze cliënt niet schenden. Dat moet duidelijk zijn. Om onze taak goed te kunnen uitvoeren, is het voor ons belangrijk om over basisgegevens van de leerling te beschikken. Over de uitwisseling van deze gegevens maken school en CLB goede afspraken.

We zijn aan heel wat regelgeving onderworpen, zeker wat het bewaren en delen van die gegevens betreft. Wie op school werkt, heeft ambtsgeheim. Wij hebben beroepsgeheim. Voor zowel leerlingen als ouders creëert dat beroepsgeheim een discrete en veilige plek om openhartig te praten. In sommige gevallen biedt net dat de opening om samen stappen te zetten naar geschikte hulp.

Het is dan ook belangrijk om hier omzichtig mee om te gaan.

CRISIS

We hopen allen dat het niet nodig is, maar net zoals scholen hebben ook CLB's in geval van crisissituaties een vast draaiboek.

Onze prioriteit ligt bij de eerste opvang van de leerlingen, in de vorm van klasgesprekken of individuele begeleiding.

Door de aard (sociaal, psychologisch, medisch) en de reikwijdte (school, klasgroep, individu) van de situatie in te schatten, kunnen we snel en gestructureerd aan de slag gaan.

We laten jullie niet los en bieden ook nazorg indien gewenst.

DOSSIER EN RECHTEN VAN DE LEERLING

Wanneer een leerling in begeleiding komt, maakt het CLB een dossier. In dat dossier:

- komen alleen de gegevens die nodig zijn voor de begeleiding;
- behandelen we de gegevens met de nodige discretie en zorgvuldigheid;
- houden we ons aan het beroepsgeheim;
- volgen we de actuele regelgeving rond gegevensbescherming.

Zo'n dossier is uiteraard niet voor iedereen toegankelijk. Vanaf 12 jaar mag een 'bekwame minderjarige' het eigen dossier inkijken. De ouders/voogd/opvoedingsverantwoordelijken mogen in dat geval het dossier alleen mits toestemming van de leerling inkijken. Dat gebeurt dan wel altijd met een toelichtend gesprek.

Voor 'onbekwame' leerlingen of leerlingen jonger dan 12 jaar zijn het de ouders/voogd/opvoedingsverantwoordelijken die het dossier mogen inkijken. Maar dat mag alleen als dat in het belang van de leerling is en de leerling zich hier niet expliciet tegen verzet.

Een bewwame minderjarige mag overigens meer dan het dossier inkijken. Zo mag hij meestal zelf beslissen of hij hulp wil of niet. De rechten van minderjarigen in de jeugdhulp zijn decretaal verankerd

KANSENBEVORDERING

We zien de kloof tussen rijk en arm toenemen. We weten dat de sociaaleconomische status een aanzienlijke rol speelt bij het ontstaan van leerachterstand en andere problemen.

Onderwijs is het middel bij uitstek om de ontwikkelings- en participatiekansen van jongeren te bevorderen. Als CLB'ers bekwamen we ons om inzicht te verwerven in achterstellingsmechanismen die aan de basis liggen van kansarmoede. Samen kunnen we een beleid uitstippelen waarmee we structureel werken aan kansenbevordering. Door inzicht te bieden in achterstellingsmechanismen en hoe je valkuilen kan vermijden. Door activiteiten te stimuleren die de heterogeniteit van leerlingen positief benaderen. Door samen te zoeken naar manieren om een goed en drempelverlagend contact op te bouwen met deze groepen en hun ouders.

We hebben in ons netwerk heel wat competentie op dit vlak. Doe er gerust beroep op.

EEN MULTIDISCIPLINAIR EN ONAFHANKELIJK CLB

Gezien de ruime invulling van leerlingenbegeleiding kan het niet anders dan dat we in het CLB samenwerken in een multidisciplinaire ploeg van psychologen, pedagogen, maatschappelijk werkers, artsen en verpleegkundigen, paramedici en desgevallend intercultureel bemiddelaars.

Die multidisciplinaire aanpak dragen we hoog in het vaandel, omdat we school, ouders en leerlingen een deskundige, brede en holistische aanpak van elke zorgvraag willen bieden.

Het CLB kan ook los van de school ingeschakeld worden. We garanderen voor elke individuele leerling (en ouder/voogd/opvoedingsverantwoordelijke) een onbevangen opstelling, onafhankelijk van de school. Het garandeert de leerlingen een onbevangen ingesteldheid. En het geeft ouders de mogelijkheid om los van het oordeel van de school een tweede opinie aan het CLB te vragen, bijvoorbeeld bij een leerprobleem.

Het CLB garandeert een objectieve aanpak, ongeacht de mening van de school. Ook in zo'n situatie blijven we nauw samenwerken en streven we hetzelfde doel na: de ontplooiing van elke leerling.

ONZE MISSIE EN VISIE

Missie

Het CLB helpt. We gaan voor het belang van kinderen en jongeren. We creëren gelijke onderwijskansen en versterken maatschappelijke participatie. Samen vormen we een netwerk van autonome centra. We geloven in de kracht van het vrij initiatief. We werken daarbij op het kruispunt van onderwijs, welzijn, gezondheid en werk.

Visie

Onze cliënten en partners weten waar het CLB voor staat. De leerling is zelf eigenaar van zijn traject en krijgt in dialoog ondersteuning en zorg op maat die geïntegreerd is in zijn leefwereld. We komen op voor elke leerling, zeker wanneer die in zijn ontwikkeling bedreigd is. We zijn de spil tussen onderwijs, welzijn, gezondheid en werk. We werken schoolbetrokken met respect voor het pedagogisch project van de school. We hebben goede relaties met onze partners. Onze cliënten zijn en voelen zich geholpen.

NIEUWE STIJL

We sleutelen ondertussen bij alle vrije CLB's al enige tijd aan onze organisatie, op vele gebieden en op alle niveaus. We tonen ons aan de buitenwereld met een frisse huisstijl en een nieuwe slogan. Het logo dat je nu ziet, zijn twee gestileerde mensen die op gelijke voet met elkaar praten. Dicht bij elkaar.

De slogan maakt duidelijk waarvoor we staan en schetst het brede spectrum aan hulp die wij bieden aan leerlingen en hun ouders, aan scholen en leerlingenbegeleiders.

Klaar om de nieuwe uitdagingen aan te gaan!

Het CLB helpt.